

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

HUGO NYBERG

Vastaava

Johanneksentie 4 - Puh. 38 154

RURIK PITKÄNEN

Toimitussihteeri

Kalevankatu 32 B

N:o 2 - Helmikuu

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 20 markkaa koko vuodelta

36. vuosikerta 1931

TIETOJA HELSINGIN KUUROJEN SEURAKUNNAN 5-VUOTISESTA TOIMINNASTA

Ensimmäisenä Adventtisunnuntaina joulukuussa oli 5 vuotta kulunut siitä kun kuurojen keskuuteen Helsingissä asetettiin n.s. kirkkoneuvosto. Kaikissa kuulevaimkin seurakunnissa on kirkkolain määräyksestä sellainen neuvosto. Sen tarkoituksena on auttaa pappia sen monissa tehtävissä. 5 vuotta sitten ensimmäisenä Adventtisunnuntaina vietettiin Helsingissä ensi kerran "Kuurojen seurakuntapäivä", jolloin pidettiin ensin aamupäivällä jumalanpalvelus kuurojen kirkossa. Seurakuntapäivän viettoa jatkettiin sitten illalla. Silloin kuurojen pappi opetti heitä ymmärtämään seurakuntaelämän ja kirkollisen yhteenkuuluvaisuuden merkitystä. Ja silloin valittiin myös 5 henkilöä kirkkoneuvostoon, jonka ohjesääntö luettiin ja selitettiin kirkkoneuvoston uusille jäsenille ja kaikille läsnäoleville. Kirkkoneuvoston jäseniksi valittiin silloin: neiti Aina Blomqvist, herrat John Sundberg, Vilho Salovaara, Fr. Schoultz sekä pastori Nyberg puheenjohtajaksi. Nämä samat henkilöt ovat pysyneet kirkkoneuvostossa koko kuluneen 5 vuoden ajan. He ovat toiminnassaan noudattaneet ohjesääntöä, joka silloin vahvistettiin ja hyväksyttiin.

Kun muistelemme 5-vuotisaikaa, minkä kirkkoneuvosto on toiminut, niin saamme olla iloiset ja kiittolliset siitä. Kirkkoneuvosto on esim. koettanut ottaa selkoa siitä, ketkä kuurojen keskuudessa ovat kärsineet puutetta, köyhyyttä, sairautta tahi muita vaikeuksia. "Lesken rovon" y.m. varoilla on koetettu hätätä poistaa niin paljon kuin on voitu. Erikoisesti on avunantaminen tullut kysymykseen joulun aikaan, jolloin hyvät ihmiset ovat antaneet esim. ruokatavaraa ja rahaakin Kirkkoneuvoston jaettavaksi

jouluiloksi köyhille kuuroille. Niinpä esim. viime jouluksi sai kirkkoneuvosto jakaa jouluapua n. parillekymmenelle perheelle: lihaa, sokeria ja rahaakin.

Sairaita on kirkkoneuvosto erikoisesti muistanut. Heitä on käyty tervehtimässä, heille on viety kukkia ja lukemista. Ja vuosittain joulun pyhinä on Helsingin kunnalliskodissa toimeenpantu kahvikestitys siellä asuville kuuroille vanhoille ja heikoille sekä niille kuuleville, jotka asuvat kuurojen kanssa samassa huoneessa ja niinmuodoin joutuvat joka päivä tekemisiin kuurojen kanssa.

Kaksi kertaa vuodessa on kirkkoneuvosto järjestänyt n.s. seurakuntapäivän. Aamupäivällä klo 11 on pidetty silloin jumalanpalvelus ja illalla on pidetty ohjelmallinen, hengellinen illanvietto, jossa on puhuttu seurakuntaelämän tärkeydestä ja hyödyistä, on pidetty kristillisiä esitelmää koti- ja ulkomaitten kirkkohistorian y.m. alalta, on kerrottu uskonnollisia kertomuksia j.n.e. niin paljon kuin voimat ovat riittäneet. Onpa esitetty varjokuviaakin. Näitten illanviettojen toimeenpaneminen on ollut vaikeata kun on niin harvoja kuuroja, jotka osaavat tahi uskaltavat ottaa osaa ohjelman suoritukseen esittämällä hengellisiä asioita ja uskonnollisia kertomuksia. Sellaisia kuuroja on monta, jotka yleensä viittaavat mielellään leikillisiä juttuja. Mutta vakavia, uskonnollisesti herättäviä, kasvattavia ja jalostavia puheita ja kertomuksia eivät monet uskalla pitää. Näyttää siltä kuin viittomakieli sopisi paremmin leikilliseen puheeseen kuin vakavaan. Ja onhan hyvä, että ihmiset pyhistä asioista puhuvat ja kertovat vakavan harkinnan jälkeen, eivätkä nouse puhujalavalle ajattelemat-

tomasti ilman mielenhartautta. Kiitollisia olemme, että on senkin verran saatu vakavaa uskonnollista sisältöä "seurakuntailtoihimme". Mielellämme ottaisimme sellaista enemmän jos saisimme.

Helsingin kuurojen kirkko ennen

Kirkkoneuvoston jäsenet ovat myös järjestäneet kirkon alttariesineet paikoilleen jumalanpalveluksiin, hankkineet alttarille kukkia ja "laulua" juhlapäivinä ja yleensä ylläpitäneet järjestystä jumalanpalveluksissa. Joul- ja Uudenvuodenpäiviksi ovat he toimittaneet kirkkoon kynttilävalaistuksen.

Huomattavin ja eniten varoja ja ponnistuksia kysyvä toimenpide kirkkoneuvoston toiminnassa on ollut oman, kauniin alttaritaulun hankkiminen kuurojen kirkkoon. Taulu joka kehyksineen y.m. maksaa liki 14,000 mk. valmistui maaliskuussa. Jumalanpalveluksessa Suomen K.m. Liiton vuosikokouksen yhteydessä maalisk. 23 p:nä paljastettiin se. Jo usean vuoden kuluessa oli varoja kerätty tähän tarkoitukseen. Oli pidetty ompeluseuroja ja myyjäisiä asian hyväksi sekä oli saatu lahjoituksia k.m. ystäviltä. Näillä varoilla hankittiin alttaritaulu, jonka on maalannut taiteilija rouva Hanna Frosterus-Segerstråle. Taulu kuvaa sitä Jeesuksen ihmetyötä, jolla Hän "Effata" sanallaan paransi kuuromykän. Kaunis ja harastunnelmainen taulu on herättänyt kuuromykissä suurta mielenkiintoa. Paljastustilaisuudessa oli kirkko ääriään myöten täynnä, k.m., helsinkiläisiä ja maaseudulta saapuneita edustajia. Past. Nyberg saarnasi taulun kuvaaman tapauksen johdosta ja hra J. Sundberg piti kiitospuheen taulun maalaajalle, joka itse oli läsnä. Taulun kauniit kehykset on suunnitellut arkkitehti neiti Ellen Segerstråle.

Helsingin kuurojen seurakunta vietti tavanmuokaista "seurakuntapäiväänsä" viime joulukuussa Adventtisunnuntaina. Silloin muisteltiin erikoisesti ku-

lunutta 5-vuotiskautta, jonka kuluessa kirkkoneuvosto on toiminut. Adventti-illan ohjelmassa oli m.m. esitelmä "Kustaa 2 Adolfista" protestanttisen uskomme puolustajasta. Esitelmän piti rouva Elma Ignatius. Kertomuksen esitti rouva Iida Mouton. Pastori Nybergin pitämästä puheesta kirkkoneuvoston työn johdosta lainaamme lopuksi seuraavan osan:

Meillä suomalaisilla kuuroilla täällä Helsingissä on syytä olla iloiset siitä, että meillä kirkkomme kaunistuksena on taiteellisesti arvokas ja kaunis alttaritaulu. Se kohottaa meidän mieltämme hartauteen kun kirkkoon saavumme ja istumme penkillä odottamassa jumalanpalveluksen alkamista. Sen katseleminen herättää meissä kauniita ajatuksia. Me unhotamme silloin mielestä ruman ja pahan ja muistelemme Jeesusta, jonka kuvan näemme taulussa. Tämä taulu kestää vuosisatoja. Me nykyinen polvi, menemme pois, painumme hautaan, mutta taulu jää paikoilleen. Se kertoo tulevien aikojen kuuroille ja muillekin, kuinka Helsingin k.m. ennen hankkivat tämän taulun Jumalan kunniaksi kuurojen jumalanpalveluksia juhlistamaan ja heitä muistuttamaan parhaasta auttajasta Jeesuksesta Kristuksesta. Kirkkomme on todella kaunis nykyisessä asussaan. On mieluista avata kirkon ovi ja viivähtää siellä ne hetket, jotka kuluvat jumalanpalvelukseen. Kuurot yleensä käyvätkin kirkossa tyydyttävästi. Varsinkin vanhemmat, viittomakieltä puhuvat kuurot käyvät säännöllisesti joka sunnuntai-

Helsingin kuurojen kirkko nykyisessä asussaan

na Herran huoneessa. On hauskaa papin nähdä, etteivät he väsy kirkossakäymiseen, vaan että he rumalakin ilmalla kiipeävät ylös korkeita portaita pitkin kirkkoonsa. Mutta ikävää on, että nuoret pojat ja nuoret tytöt harvoin tulevat kirkkoon. Olen usein surulla katsellut, että kirkkokansan joukossa on vain vähän nuoria. Minä tahtoisin, että juuri nuoret tulisivat enemmän kirkkoon. Sillä minä luulen, että heillä siellä olisi jotain oppimista. En tiedä miksi nuoret vähän käyvät kirkossa. Käyvätkö he kävelemässä sunnuntaina, onko heillä niin paljon huvituksia, ylenkatsovatko he jumalan sanan, eivätkö he ymmärrä papin saarnaa, vai häpeävätkö he tulla yhteiseen jumalanpalvelukseen toisten kotalotoverien kanssa? Sitä en tiedä. Surullista vain on nähdä, että nuoret vetäytyvät pois jumalanpalveluksista ja painuvat hengelliseen pimeyteen. Minä pyydän sydämellisesti nuoria kuuroja: elkää laiminlyökö jumalanpalveluksia. Niistä voi teille olla hyötyä. Jumalanpalvelus kestää vain noin 1 tunnin. Siis lyhyen ajan. Käyttäkää tuo hetki sielunhoitoa varten niinä pyhäpäivinä, jolloin jumalanpalvelus pidetään papin ollessa Helsingissä. Jumala on siunaava sen. Kuinka hauskaa onkaan istua täydessä kirkossa, jossa vanhat ja nuoret kuurot yhdessä lähestyvät Jumalaa. Se rohkaisee myös saarnaajaa.

UUDEN VUODEN AJATUKSIA

"Herra, anna sen olla vielä tämä vuosi; ehkä se ensi vuonna tekee hedelmää, mutta jos ei tee, niin hakea se pois. Luuk. 13: 8—9.

Kasteessa pani Jumala ijankaikkisen elämän alun meidän sydämiimme. Ja hän katsoo kasvaako meissä ijankaikkinen elämä, kypsyykö sen hedelmät meissä. Hän tutkii meitä olemmeko me tulleet Jeesuksen kaltaisiksi? Olemmeko me tulleet hyviksi, puhdassydämisiksi, nöyriksi? Olemmeko rakastaneet niitä ihmisiä, joitten kanssa joka päivä asumme ja työskentelemme, niin että koetamme olla heille iloksi ja hyödyksi?

Mitä näkee Jumala tutkiessaan meitä? Näkeekö Hän meissä vain syntiä ja rumaa? Näkeekö Hän meidän elävän huonosti, vahingoksi itsellemme ja lähimmäisillemme? Sanooko Jumala meistäkin näin: "Hakkaa tämä pois, ettei se maata turmeleisi." Tätä kysymystä ajatellessa tulee sydämemme murheelliseksi. Me huomaamme olevamme huonoja ja mitättömiä. Me teemme kovin vähän hyvää. Me pelkäämme, että Jumala sanoo meistäkin: "miksi tämä ihminen maata

turmelee; hakkaa pois hänet, katkaise hänen huono elämänsä." Tätä ajatellessa nousee tuska sydämeemme. Panemme kädet ristiin ja rukoilemme: "Jumala, luo minuun puhdas sydän ja uudista minuun vakaa henki." Tämä nöyrä ja vilpitön rukous kohoaa Jumalan puoleen. Hän kuulee sen. Jeesus rukoilee puolestamme Isää Jumalaa. Jeesus rupeaa puhdistamaan sydäntämme ja tekemään työtään meissä. Silloin ijankaikkinen elämä pääsee virkoamaan meissä ja me rupeamme kantamaan hyvää hedelmää, eli me rupeamme elämään niinkuin Jumala tahtoo, me muutumme enemmän Jeesuksen kaltaisiksi.

Tätä tahtoo Jumala vaikuttaa meissä taas nyt alkaneena uutena vuotenakin. Jumala ei heitä meitä pois luotansa. Hän kärsii meitä. Hän auttaa, anteeksi antaa ja johdattaa ihmeellisellä kädellään sekä sisällistä että ulkonaista elämäämme. Tässä toivossa ja luottamuksessa alkakaamme tämä vuosi. Ehkä tämä vuosi on viimeinen elämässämme, ehkä sen aikana Jumala kutsuu meidät pois tästä maailmasta. Avatkoon hän meille kuollessamme ijankaikkisen elämän ovet!

C. Svendsen (Suom.)

KIRJE SODANKYLÄN VUOTSOSTA

Minä allekirjoittanut tulen tervehtimään osatovereitani kautta Suomen, sekä tekemään selkoa omista edesottamuksistani, olettaen että se kiinnostaisi tuttavaini mieliä, koska en voi olla muuten kosketuksissa entisten tovereitteni ja ystäväini kanssa.

Olen naimisissa, kuten olen jo aikaisemmin lehdessämme maininnut. Mieheni, Eino Jurvakainen on kotoisin Iistä. Hän on kuuleva ja täysin terve ja reipas mies. Lapsia meillä on 1, tyttäremme Kerttu. Olemme täysin onnellisia ja rakastamme toisiamme.

Pikku Kerttu on täyttänyt 10 vuotta. Hän on myös terve ja erittäin nerokas lapsi, josta saamme kiittää Jumalaa, että Hän armossaan on lahjoittanut iloksemme terveen ja reippaan Kerttumme. Kerttu käy kansakoulua Sodankylän kirkolla, koska emme ole saanut vielä toivomuksemme mukaan kansakoulua tänne Vuotson kylään, mutta lähitulevaisuudessa sekin tullaan saamaan. Kerttu asuu Sodankylässä kauppias F. A. Korvan talossa kouluaikana. Käy kyllä hyvin kalliiksi pitää Kerttua täysihoidolla vieraisissa ihmisissä, mutta siitä on hyvä, että herrasväki Korva pitävät hyvin paljon Kertusta ja hänen on siinä hyvä olla.

Kotonani on 2 asuinrakennusta, joista toisessa asuu Sodankylän pohj. piirin nimismies, toisessa oma perheemme. Nimismiehen perhe on erittäin

iloista ja ystävällistä väkeä, joten aikani kuluu jou-
tohetkinä erittäin rattoisasti heidän parissaan.

Kerron kokemuksistani täkäläisiltä tukkityömailta, jossa olin keittäjänä viime talvena. Täällä oli käyn-
nissä tukkityöt Kemi Oy:n työmaille Pihtijoella. Me-
nin sinne Einon kanssa ja saimme haltuumme uuden
huoneen, johon paikallinen työnjohtaja meidät ystä-
vällisesti opasti.

Kokin ammatti tukkityömaille ei ole suinkaan
hauska toimi. Aamulla klo 5 täytyy nousta ylös, että
ehtii laittaa kahvit ja ruuat ennen kuin miehet läh-
tivät töihinsä. Illalla taas täytyy työskennellä 11
saakka ennenkuin on selviytynyt astiain ja huoneen
puhdistamisesta ynnä muusta. Täytyi olla aina päi-
vät yksin kämpällä, lukuunottamatta niitä hetkiä kun
yhtiön herrat kävivät siellä kahvilla, ollessaan kier-
roksellaan työmaille. Aina vähän pelotti olla yksin
ainoana toverina valkoinen koiramme. Lauantai-
iltaisin tuntui aina hauskalta, kun töiden päätyttyä
lähdimme Einon kanssa kotiin Vuotsoon kylpemään.
Kaiken työn ja rasituksen lisäksi saa kestää monta
ikävästä kokemuksesta työmiesten vuoksi. Tänne Pihti-
joelle, kuten muuallekin pohjolan työmaille kerään-
tyy ympäri Suomen kaikellaisia paatuneita työläisiä,
joista on ikävyyksiä toisillekin kunnollisemmille työ-
miehille.

Kerron yhden ikävän esimerkin heidän elämä-
stään. Eräänä lauantai-iltana kun lähdimme Vuotsoon
kylpemään jäi yksi meidän työmiehiä, joka oli Einolle
kaatamassa tukkia, kämpälle jälkeen. Kun hän myö-
hästy kokonaan kylvystä, kysyin häneltä missä hän
on viipynyt? johon hän selitti olleensa Mutenian ky-
lässä, joka on Pihtijoen ja Vuotson välillä. Maa-
nantaiamulla kun menimme kämpälle, huomasin ka-
donneeksi maltaita ja sokeria. Päivällä kun miehet
olivat työssä, huomasin, puhdistaussani kämppää, ma-
kuulaverin alla jotain kiiltävää. Katsoin sinne ja —
hämmästyin, sillä siellä oli kannu täynnä valmistettu-
na niin sanottua — kiljua. Nyt ymmärsin miehen
viipymisen, sekä mihin oli käytetty kadonneet mal-
taat ja sokeri. Minun tuli mieleni niin pahaksi että
melkein vapaisin mielenliikutuksesta. Ajattelin sitä,
että jos en olisi löytänyt sitä kätköä, olisi jonakin il-
tana kämpä ollut ehkä täynnä juopuneita miehiä.
Mihin olisiin silloin mennyt, sillä pelkään aina juo-
puneita. Vein ulos kannun ja piilotin sen lumiki-
nokseen. Kukaan miehistä ei tietänyt teostani mi-
tään. Tein ilmoituksen tästä työnjohtajalle. Seu-
raavana päivänä kun miehet olivat taas metsässä,
tuli työnjohtaja hiihtäen kämpällemme. Kahvit juo-
tuamme vein työnjohtajan ulos ja näytin hänelle kan-

nun, sekä selitin asian. Työnjohtaja suuttui ja kaa-
toi kiljun maahan.

En voinut olla kertomatta työnjohtajalle muista-
kaan varjopuolista. Olen monasti saanut suuttuakin
kämpällä miehiin, kun he pelaavat korttia, uhkapeliä,
vaikka olen koettanut heitä siitä vointini mukaan es-
tää. On hyvin ikävää seurata sitä kun toiset pelaavat
kortilla sen pois minkä toiset raskaalla työllä ansait-
sevat, mutta he eivät totelleet minua, vaikka kielsin.
Minä ilmoitin työnjohtajalle pahimmat korttipelurit.

Työt seisautettiin sitten joulun ajaksi ja lähdimme
kotiin joulua viettämään. Ilokseni äiti ja isä olivat
terveitä ja iloisia. Isä tuli heti kaulaani ja oli hyvin
utelias kuulemaan miten olin tullut toimeen kokki-
toimessani kämpällä kun en ollut ennen ollut siellä.
Hän seurasi hyvin mielenkiinnolla kertomuksiani ja
ihmetteli kaikkea kertomaani. Vietimme hyvin haus-
kan joulujuhlan, sillä meillä oli vieraina työnjohtaja
sekä muita yhtiön herroja.

Joulun jälkeen palasivat yhtiön herrat takaisin Pihtijoen työmaalle. Eino ja muut miehet palasivat myös töihin, mutta toiselle alueelle. Minä jäin kotiin lepäämään. Loppiaisen jälkeen tuli työnjohtaja Vuotsoon uudelleen. Hän tahtoi minua uudelleen kokiksi Pihtijoelle, jossa selitti olevan hyviä ansio-
mahdollisuuksia. En luvannut sillä kertaa. Työn-
johtaja määräsi kuitenkin Einon taas Pihtijoen
alueelle, joten tuli kiire laittaa kuormat y.m. valmiik-
si. Työnjohtajan houkutelua lähdin myös minäkin
uudelleen kokiksi. Isäni oli vähän sairas ja kielsi
minua enää lähtemästä, sillä hän pelkäsi, että hän
kuolisi sillä aikaa kun olen siellä. En uskonut isää,
vaan sanoin isälle toivovani Jumalalta terveyttä. Isäni
lopuksi myönsi.

Kyllä hänellä oli vähän ikävä, kun aamulla valjas-
tettiin hevosia ja minä läksin työnjohtajan reessä.
Einon täytyi jäädä jälkeen, kun hänellä oli raskas
kuorma. Ennen lähtöäni hyvästellesämme halusim-
me isän kanssa toisiamme kaulasta ja itkimme. Pyy-
sin isältä ja äidiltä anteeksi kaikkia rikkomuksiani
mitä olin heitä vastaan tehnyt ja pyysin Jumalan siu-
nausta heille. Isäni myös siunasi minut matkalle.

Ajoin työnjohtajan kanssa yhtiön konttoriin, jonne Eino myös tuli jälessä. Ihmettelin sitä miesten paljoutta mikä oli siellä pääpirtillä työmiesten puolella. Nukuimme Einon kanssa herrain asunnossa konttorissa. Se oli oikein hauska ja siisti huone. Herrain pyynnöstä jäin sinne 2:si päiväksi pesemään ja paikkaamaan heidän sukiaan y.m. vaatteita. Lauantai-illalla tuli myös Eino pirtille, jossa kävimme kylpemässä saunassa.

ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

toivottavat:

Helsinki:

John Sundberg
Linda Aschan
Olga ja Valter Stadius

Jyväskylä:

Anna Vainio
Hilja Parviainen
Olga ja Arvi Koskinen
Aili Salokas
Anna Hongisto
Elli Silvander

Lappeenranta:

Lyyli ja Vilho Laitinen

Tuntui hyvin ikävältä käydä miesten kanssa yhtä aikaa kylpemässä, mutta sekin on tukkityömaalla välttämätön, jos kerran aikoo ollenkaan käydä saunassa. — Illalla hyvästelyämme lähdimme Einon kanssa omalle uudelle kämpälle.

Ehdimme olla kämpällä 4 päivää, kun eräänä aamuna Einon mentyä viemään tukkikuormaa rantaan, tuli eräs mies Einoa vastaan ja antoi hänelle kirjeen, jonka oli lähettänyt nimismies Vuotsosta. Luettuuan kirjeen tuli Einolle kiire ajaa takaisin kämpälle. Näin heti Einon ilmeestä, että jotain erikoisempaa oli tapahtunut. Join juuri kahvia silloin työni lomassa kun Eino selitti minulle, hyvin varovasti kylläkin, että hänen täytyy välttämättä lähteä heti kotiin ja käski minun jäädä kämpälle. — Heti sydäntäni kouristi jokin kamala aavistus. Näin Einolla kirjeen, jonka otin häneltä ja luin — aavistukseneni toteutui. — Isäni oli kuollut — kuollut sydänhalvaukseenn.

En kestänyt sitä. Minä pyörriin, ehkä useastikin. Miehet olivat auttaneet minua ja koettaneet lohduttaa. En muista kaikkea yksityiskohdittain, sillä kaikki toimintani oli kuin painajaisuudessa. En osannut muuta kuin itkeä isävainajaani. — Minä tahdoin lähteä Einon mukana. Jätin kaikille miehille hyvästit ja lähdin kotiin. Miehet, lähdeyämme jäivät ikäviinsä, kun heille ei jäänyt kokkia ollenkaan.

Minä en osannut muuta ajatella kuin isääni, joka, kiitos Jumalalle, hartaana kristittynä jätti meidät tänne pahaan maailmaan kilvoittelemaan kilvoituksemme loppuun, muuttaen itse taivaalliseen kotiin.

Saavuimme Einon kanssa kotiin klo 11 päivällä, ajettuamme lepäämättä koko yön.

Ei ollut enää isäni rakkaat käsivarret ojennettuina ottamassa minua vastaan. Ne olivat jääkenneet.

Hautajaisten jälkeen en voinut enää ajatellakaan, houkutuksista huolimatta tukkityömaille lähtöä.

Lopetan kirjeeni ja toivotan onnea ja Jumalan siunausta alkavalle vuodelle kaikille ystävilleni, tuttavilleni, rakkaille opettajilleni, sekä kaikille lehtemme lukijoille.

Vuotsossa, tammik. 5 päivänä 1931.

Liisa Puolakanaho.
o.s. Jurvakainen

HUOMATKAA!

Pyydämme kohteliaasti huomauttaa kaikkia niitä, jotka eivät vielä ole maksaneet "Kuuromykkäinlehtien" tilausmaksua vuodelta 1930, eikä myöskään "Kuuromykkäinjoulun" tilausmaksua viime vuodelta hetimiten maksamaan lehtien toimitukselle velkansa. Myöskin on vielä eräitä sitäkin vanhempia maksuja maksamatta. Suomen kuuromykkäin liitto tarvitsee rahansa ja sentähden kehoitamme jokaista, jolla on maksamattomia velkoja ja selvittämättömiä asioita lehtien toimituksille piakkoin velkansa maksamaan. Rohkenemme sulkea tämän ilmoituksen asianomaisen suosiolliseen huomioon.

Huugo Nyberg.

Urheiluosasto

HUOMIO HÄMEENLINNAAN!

Olemme nyt saaneet oikein ihanteellisen talven, joka suo mitä parhaimmat mahdollisuudet hiihdon harjoittamiseen. Hiihtohan on — tai ainakin pitäisi olla — kansallisurheilumme, jota voi harjoittaa kuka tahansa, nuori tai vanha, mies tai nainen, omaksi terveydekseen ja virkistyksekseen. Hiihtovälineet eivät

Hiihtomestaruuskilpailut Turussa 1928

*Hiihtomestaruuskilpailujen
naispuoliset osanottajat
Helsingissä 1929*

paljoa maksa ja lumikenttiä ei tarvitse kaukaa etsiä — oman nurkan takaa monesti jo pääsee latunsa aukaisemaan puhtoiseen hankeen. On oikeastaan ihme, että löytyy sellaisiakin joukossamme, jotka eivät halua käyttää hyväkseen tätä talvisen luontomme tarjoamaa monipuolista ja hauskaa urheilumuotoa.

Nuoriso mielellään kilpailee keskenänsä kaikilla aloilla. Niin on laita hiihdossakin, joka on ollut ensimmäinen seurain ja yksityisten jäsenten välinen kilpailumuoto jo paljon ennen kuin maahamme perustettiin KUL. Sen kilpailuohjelmaan on taas hiihto alunperin kunniapaikalla kuulunut, ollen hiihtokilpailut jokavuotisia alusta alkaen.

Lehdessämme nähdään muutamia kuvia, jotka on otettu KUL:n hiihtomestaruuskilpailuissa lähinnä kuluneina vuosina. Aikaisemmin oli tapana lähettää hiihtäjät tasaista jäärataa kiertämään yht'aikaa, jolloin yleiskuvien ottaminen kaikista hiihtäjistä oli helppoa. Mutta kilpailumuodot ovat muuttuneet, on siirrytty tasamaalta murtomaalle, lähettäminen tapahtuu maaston vaatimusten mukaan yksitellen, ja jos valokuvaaja haluaa saada kameralleen saalista, saa hän "jahdata" yksityisiä "hakamiehiä" tai -naisia taikka pahimmassa tapauksessa tyytyä jonkinlaiseen tilannekuvaan kilpailupaikalta, kuten nämä ovat.

Ensimmäinen kuvamme on Turusta, Hippoksen portin ulkopuolelta 26 p. helmikuuta 1928. Tällöin olivat kilpailut talven puolesta hyvin onnistuneet, vaikka siellä Auran rannoilla liiaksi lämmittävä aurinko tahtoi haitata hiihtäjiä. Eräs opetus sieltä saatiin, nim. että on merkittävä latu kaikkien mahdollisuuksien varalta kunnollisesti harhaanhihtojen välttämiseksi, ja asetettava epäilyttäviin paikkoihin vahteja neuvomaan oikeaa latua. Hiihtäjiä oli näissä kilpailuissa 6 naista ja 24 miestä. — Toinen

kuvamme esittää Helsingissä 17 p. helmik. 1929 pidettyjen hiihtomestaruuskilpailujen kahta naispuolista osanottajaa. Kuten kuvastakin näkyy, oli silloin sääsuhteet mitä parhaat, lunta tarpeeksi, eikä ilman lämpimyyssään haitannut. Mutta näissä kilpailuissa sattui harmillisen paljon keskeytyksiä ja harhaanhihtojakin, mitkä viimeksimainitut olisivat olleet kyllä vältettävissä huolellisemmalla ladun merkitsemisellä ja asettamalla vahteja risteyspaikkoihin — tällöin uusiutui sama virhe kuin Turussakin. Miehiä oli Helsingin kilpailuissa 20 ja naisia 2. — Kolmas kuva Jyväskylästä maaliskuun 8 p:ltä palauttaa mieliin vaikeissa olosuhteissa suoritettut hiihtokilpailut, jolloin lumen puute teki pahinta haittaa hiihtovalmennukselle. Näissä kilpailuissa oli rata valittu onnistuneesti, joten ei harhaanhihtoja sattunut ja muutenkin sujuivat kilpailut hyvin kauniin pakkassään vallitessa. Osanottajamäärä oli 24 miestä ja 3 naista. Mikä on painanut naisten lukumäärän näin alhaiseksi viime kilpailuissamme? — Muistaakseni oli aikaisemmin paljon enemmän naisosanottajia. Naisten 3 km hiihdolla on yhtä arvokas sija liittomme mestaruuskilpailuissa kuin konsanaan miestenkin kilpailuilla. Siksi naisten itsensä ei pitäisi liian laimealla osanotolla alentaa tämän kilpailulajin arvoa.

Huomio Hämeenlinnaan! Hämeenlinnan Kuuro-mykkä-Urheilijat kutsuvat maamme kaikkia hiihtäjiä ja hiihtäjättäriä kilpailemaan kauniiseen pikku kaupunkiinsa helmikuun 28 ja maaliskuun 1 päivinä, kuten lehtemme viime numerossa olleesta kilpailukutsusta kävi selville. Hiihdettävät matkat ovat: naisten 3 km mestaruus, 10 km joukkuehiihto KUL:n kiertopalkinnosta, puolustajana Jyväskylän joukkue, 10 km alle 35-vuotisten mestaruushiihto, 20 km yleinen- ja 10 km yli 35-vuotisten mestaruushiihto. Jo-

Hiihtomestaruuskilpailut
Jyväskylässä 1930

kaisen tunteman vaikean ajan takia on liiton ollut pakko luopua tähänastisista arvoesinepalkinnoista ja siirtyä käyttämään palkintoina kauniita ja arvokkaita *kunniakirjoja*, jollaisia m. m. Työväen Urheiluliitto on jo vuosikaudet käyttänyt kaikissa kilpailuissaan ilman että osanottajamäärä olisi alentunut taikka tulostaso laskenut. Toivottavasti meidänkin hiihtäjämme ymmärtävät suhtautua asiaan oikealla tavalla ja saapua entistä runsaslukuisemmin naisissa ja miehissä Hämeenlinnaan mittelemään voimiansa terveellisessä hiihtourheilussa. Liitto tulee nyt niinkuin ennenkin pyytämään 50 % *alennuksen* rautatiepiletien hinnoista sinne saapuville osanottajille ja liiton jäsenille. Ja nuori ja yritteliäs Hämeenlinnan Kuuromykkä-Urheilijat-seura puolestaan panee parhaansa kilpailujen kaikinpuoliseksi onnistumiseksi. Katsokaa ilmoitusta lehtemme takasivulla! Niin että toivotaan nyt Hämeenlinnan kilpailuille niin osanottaja- kuin yleisömäärään nähden parhaita menestystä.

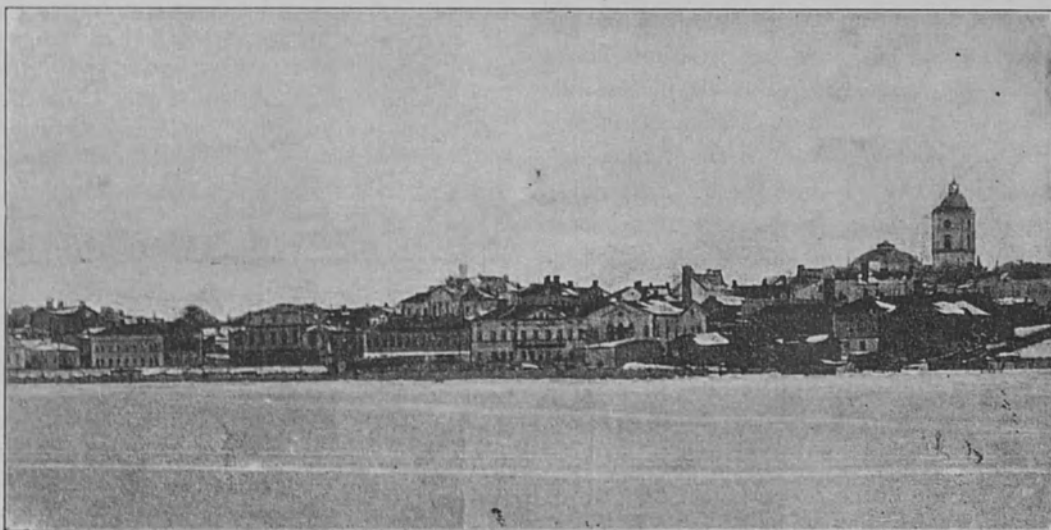
R u u r i.

OIKAISUNA

lehtemme viime numerossa olleeseen H.K.-U:n kilpailukutsuun on meitä pyydetty mainitsemaan, että *joukkuehiihdossa* jakaa järjestävä seura kahden parhaan joukkueen miehistölle *esinepalkinnot*, eikä siis kunniakirjoja, kuten erehdyttävästi oli mainittu.

HIIHTOMESTARUUSKILPAILUT

Tämäntalviset K.U.L:n hiihtomestaruuskilpailut ovat siis Hämeenlinnassa helmik. 28 ja maalisk. 1 p. Talvi näyttää olevan erinomaisen suoepa Hämeenlinnan kilpailuille. Lunta, sitä kilpailuissa välttämättä tarvittavaa, on täksi kilpailuajaksi siunattu yli odotusten. Kilpailtavat matkat on määrätty hiihdettäväksi Ahveniston harjuilla, jotka ovat seudun kauneimpia nähtävyyksiä talvellakin. Ahveniston harjut ovat Hämeenlinnan ja sen ympäristön suosittu hiihtopaikka. Sunnuntaisin aamuvarhaisesta iltamyö-

Hämeenlinnan kaupunki

hään näkee siellä lasta, miestä ja naista, nuorta ja vanhaa suksilla hankia halkomassa. Arkisinkin siellä on elämää; koululaiset siellä voimistelutunnilta harjoittelevat hiihtoa. Sitten siellä on ehkä Lahden Salpausselän jälkeen Suomen toiseksi korkein hiihtomäki. Löytyisiköhän kuuromykkäin joukossa miestä joka kaatumatta sen mäen alas pääsisi.

Kilpailut, kuten tunnettua, kestävät 2 päivää. Utta on nuorten miesten, alle 35-vuotiaitten, 10 km. hiihto. Kilpailutuomareiksi ovat lupautuneet monet tunnetut kuulevat urheiluveteraanit kuten suur-isä "Tarmo-Juureva", herra Tuomi y.m. joten tällä kerralla kaiken pitäisi olla "all right".

Kilpailujen päätyttyä on sitten Hämeenlinnan kaupungin kauniilla raatihuoneella iltama monipuolisella ohjelmalla ja lopuksi on tunti iloista pyörähtelyä.

Me Hämeenlinnalaiset teemme kaikille tänne aikoville 10 asteen kumarruksen ja käsi sydämellä toivomme: "Tervetuloa Hämeen pääkaupunkiin".

Majapaikkoja toimitetaan niitä haluaville etukäteen siisteissä matkailijakodeissa. Hämeenlinnassa löytyy matkailijakoteja aivan riittämiin, joten ei kenenkään tarvitse pelätä joutuvansa ilman asuntoa niiksi päiviksi. Tervetuloa! Hannes.

Kodinosa

VIERAILUISTA

Ikävän havainnon tekee k.m. keskuudessa, niin-sanotuista kutsumattomista vierailuista. Moni k.m. nainen, vieläpä perheen äiti, lähtee kesken arkisen työpäivän toiseen k.m.-perheeseen vierailulle. Vaikka pa tällainen vierailu olisi tehty mitä ystävällisimmässä tarkoituksessa, saattaa siitä silti olla monenlaista haittaa. Ensinnäkin vieraan vastaanottajalle, jonka työt usein tuon odottamattoman vierailun takia jäävät kesken, tai lykkäytyvät myöhäiseen. Esimerkiksi huoneiden siivous, ruuan valmistus ja monenlaiset muut perheen äidin tehtävät kärsivät tällaisista häiriöistä. Kohteliaana emäntänä ei hän suinkaan voi pyytää vierasta poistumaan, vaan koettaa pitää seuraa usein tuskailien kalliin ajan hukkaa. Sitten viimein, vieraan mentyä, tulevat työt tehtyä useinkin kovassa kiireessä vain päällimmiten. Toiseksi on haittaa tällaisesta vierailijalle itselleen. Hänen kodissaan epäilemättä jää moni työ tekemättä. Lasten hoito tulee laiminlyötyä, ruokinta ynnä muut seikat. Lapsethan vaativat säännöllistä hoitoa hyvin kehittyäkseen, ja

kärsivät siitä, että äiti kuljettelee heitä mukanaan tuntikausia kestäville vierailuille, muistamatta heidän ravinnon ja levon tarvettaan ollenkaan. Niinpä on tällaisista vierailuista monenlaista haittaa, enemmän kuin yleensä huomataankaan.

Eivätkö k.m. sitten ollenkaan saisi käydä toistensa luona vierailuilla, kysyttänee ehkä. Saavat tietenkin, mutta älköön sovitettako vierailua kesken kiireintä arkipäivää, vaan mentäköön vieraisille mieluummin vain *kutsuttaessa*. Tällaisesta vierailusta onkin todellista virkistystä. Emäntä on edeltäpäin tietänyt järjestää työnsä ja vieraiden saapuessa ottaa heidät vastaan iloisena, tietäen voivansa hyvällä omallatunnolla nauttia vieraan seurasta. Tällaiset pienet kutsut ovat paljon virkistävämpiä kuin odottamattomat vierailut. Voimmehan silloin tällöin kutsua ystävämme luoksemme, mieluummin illalla, jolloin päivän askareet ovat toimitettu ja viettää heidän seurassaan muutama hetkinen rattoisasti pakinoiden. *Perheen äiti.*

Kirjallisuutta

Arvokas kulttuurikirja

V. Poljakov: RAKASTETTU TSAARITAR. Kirjan kulttuurikirjastoon kuuluva kookas, runsaasti kuvitettu historiallinen teos. 290 sivua, hinta 40:—, sid. 50:—.

Etevä venäläisen kirjailijan kirjoittaman teoksen sisällystöstä mainittakoon seuraavaa: I Kapteenin tyttäret. II Veden siunaaminen. III Kristian ja Louise. IV Dagmarin lapsuus. V Ensimmäinen murhenäytelmä. VI Dagmar voittaa venäläisten sydämet. VII Hääpäivä. VIII Venäjä kuusikymmenluvulla. IX Suuriruhtinatar Maria. X Keisari leikkii kuoleman kanssa. XI Maria Feodorovna vankeudessa. XII Juhlalliset kruunajaiset. XIII Perhe-elämä. XIV Keisarilliset sukulaiset ja hovi. XV Varjo polulla. XVI Aleksanteri III:n kuolema. XVII Maria Feodorovna — poliittinen tekijä. XVIII Itä ja länsi vastakkain. XIX Lesken suru ja hänen yhteiskunnallinen toimintansa. XX Sota ja vallankumous. XXI Kehä sulkeutuu. Tästä sisällysluettelosta yksinään jo huomaa teoksen olevan hyvin kiintoisan ja monipuolisen. Suomenos englannin kielestä on tehty hyvin. Arvokkaan kirjallisuuden ystäville mitä suositeltavin teos.

Kaksi kotimaista uutuutta

Saimi Öhrlund: HAMPPINIEMELÄISET. Kustantanut Kirja.

Saimi Öhrlundin teos on koruton kuvaus köyhän mökkiläisväestön arkisen harmauden leimaamasta elämästä, jossa tärkeintä osaa esittää huoli siitä, mistä saada työtä, ja joka siis on kaikkien siitä riippuvien vaihteluiden alainen. Kirjailijatar osoittaa huomattavia taiteellisia lahjoja kuvatesaan tätä tölly-yhteiskuntaa ja sen ihmisiä. Hinta 25:—.

Emeli Jaakkolan LUKKARINRAKKAUTTA on leikillinen saaristolaiskertomus, jonka päähenkilönä on pienen saaristopitäjän lukkari. Tällä arvoisalla kirkonmiehellä on tahto hyvä, mutta liha heikko, josta syystä hän usein tulee horjattaneeksi hyveen kaidalta polulta eräiden suruttomien ja syntisten ystävänsä ja juomaveikkojensa houkutusten takia. Siitä on seurauksena alituksia yhteenottoja pitäjän rovastin, kiivaan lainsaarnaajan kanssa. Asiat kehittyvät niin pitkälle, että kanttori uskoo jo varmasti saavansa potkut, mutta sitten erinäiset tapaukset, m. m. rovastin oman pojan lankeemus, saavat ankaran kirkkoherran muuttumaan vähemmän jyrkäksi arvostellessaan ja tuomitessaan inhimillisiä heikkouksia. Kaikki päättyy sulaan sovintoon.

Jaakkolalla on kehittynyt ja sujuva tyyli ja lisäksi huomattavasti huumorintajua. Hänen piirtämänsä henkilötyypit, erikoisesti juuri lukkari, ovat herkullisia. Hän pöyhii ja paljastelee heidän heikkouksiansa, mutta ei tee sitä armostomalla tavalla, vaan sydämeläisen ymmärtäväisesti, mikä takaa esitykselle harmitoman leppoisan sävyn. Kirjan kustantama.

Hinta 30: —.

Nuorisonkirjoja

K. G. Ossianilsson: NUORI LEIJONA. Nuorisonromaanini Kaarle XII:n ajoilta. Pääsankarina kuuluisa kaappaaja Lars Gothenhielm, joka vähäpätöisestä laivurinpojasta kohosi uljaaksi merisankariksi. Kirja, joka perustuu sekä historiallisiin tosiseikkoihin että kansantaruihin, kertoo merirosvoilusta, kalastajaelämästä, maailman rahakeskuksen, Amsterdamin, hyöriästä, taisteluista, juonista ja rakkaudesta. Romaani kuuluu Nuorten kirjojen uuteen sarjaan ja maksaa kauniina sidoksena 25 mk. — Ilmestynyt Otavan kustannuksella.

Tyko Hagman: SATUJA JA RUNOJA LAPSILLE II. Kun Tyko Hagman sortovuosina kirjoitti nämä lasten tarinansa ja runonsa, niin sensuuri ja santarmisto pitivät niitä "vaarallisina" ja vainosivat häntä niin, että hänen täytyi kotitarkastuksien vuoksi upottaa käsikirjoituksiaan m. m. Töölönlahteen. Nyt on aika toinen, ja Suomen lapset saavat vapaasti nauttia näistä kauniista saduista. Tämä osan alkuun on koulunjohtaja Lisa Hagman kirjoittanut muistelmaa tekijästä, isästään. Kuvitus Emil Cedercreutzin käsialaa. Hinta sid. 24 mk. — Ilmestynyt Otavan kustannuksella.

L. J. Inkeri: HOPEASALMEN VALTIJATAR JA MUUTAKIN VÄKEÄ. Rakkaus- ja avioliittoromaani, missä esiintyy osaksi samoja henkilöitä kuin tekijättären elokuvaromaanissa "Tytö, jonka sydän oli lasista". Romaanin hinta 25 mk. — Ilmestynyt Otavan kustannuksella.

Tietoja kotimaasta

TURUN KUUROMYKKÄINYHDISTYKSEN VUOSIKOKOUS

Omakotihanke toteutumassa

Turun Kuuromykkäinyhdistyksen vuosikokous pidettiin tammikuun 11 p:nä yhdistyksen omissa huoneustossa Yliopistonkadun 6:ssa. Kokouksen puheenjohtajana toimi opettaja J. K. Palomaa ja sihteerinä hra Justus Heino. Ko-

koukselle esitetystä yhdistyksen vuosikertomuksesta mainittakoon tässä seuraavaa:

Yhdistys, joka on 45 vuoden vanha, on toiminut Turun kaupungin ja sen ympäristön kuuromykkäin sivistämiseksi. Se on järjestänyt joka sunnuntai ja joskus viikon muinakin päivinä kokouksia, ohjelmallisia iltamia ja juhlia. Syyskuussa pidettiin sen toimesta onnistuneet kuuromykkäin esitelmäpäivät, joissa oli osanottajia 120. Esitelmäpäivinä niissä esiintyivät muutamat kuuromykkäin valistustyötä harrastavat opettajat ja lahjakkaimmat kuuromykät itse. Kuluneena vuotena on kuuromykkäin matkapappi, rovasti H. Nyberg käynyt paikkakunnalla neljä kertaa pitämässä hartaushetkiä kuuromyckille. Sitä paitsi on heidät useat kerrat kutsuttu Turun pelastusarmeijan hartaushetken viettoon. Myöskin useat yhdistyksen jäsenet ovat pitäneet hengellisiä puheita jäsenille. Vuoden kuluessa on yhdistyksessä m.m. pidetty esitelmää 39, puheita 40 ja hartaushetkiä 8 sekä esitetty 23 kertomusta.

Puhekoulun käyneille kuuromyckille on yhdistys toimeenpannut kevätlukukaudella suomenkielisen ja syyslukukaudella ruotsinkielisen puhetaidon kehittämiskurssin. Edellisillä olivat opettajina opettajat I. Lehtinen ja O. Brusila ja jälkimmäisillä opettajatar K. Granlund. Kaupungin ammattikoulussa toimeenpantuihin kursseihin ovat myöskin Turun kuuromyckät vaaturit osallistuneet hyvällä menestyksellä.

Viime maaliskuussa sai yhdistys luvan yleiseen rahainkeräykseen Turun ja Porin läänissä oman kodin hankkimiseksi. Tähän mennessä on kerääntynyt varoja jo 32,409 mk. 95 p. Keräys loppuu ensi maaliskuussa ja on jaetut listat silloin palautettava takaisin. Turun kuuromykkäin auttajayhdistykseltä on yhdistys saanut jouluillan viettoon 200 mk. ja 25 kpl. "Kuuromykkäin Joulu" nimistä julkaisua jaettavaksi köyhille kuuromyckille. Turun kaupunginvaltuusto on avustanut yhdistystä 3,000 markalla ja Turun Säästöpankki 1,000 mk:lla.

Yhdistyksen työttömyys-, sairaus- ja lakkokassa on edelleen toiminut osoittaen suuren hyötynsä näinä pula-aikoina. Alaosastona on yhdistyksen kuulunut urheiluseura Valpas, jonka jäsenluku on ollut 60. Sen puheenjohtajana ovat olleet herrat U. ja J. Lehtimäki.

Yhdistyksen tilit osoittavat säästöä edelliseltä vuodelta 35,778 mk 41 p., menoja 13,406 mk, tuloja 17,704 mk 18 p. ja säästöä kuluvalle vuodelle 40,076 mk 59 p. Neiti L. Sahlbergin rahasto osoittaa säästöä tälle vuodelle 1,045 mk 60 p. ja Kemiläisen rahasto 125 mk 35 p. Leskenroporahasto, josta annetaan avustusta köyhille kuuromyckille, osoittaa säästöä 1,118 mk 30 p.

Johtokunta on kokoontunut vuoden kuluessa 11 kertaa. Yhdistyksen ja johtokunnan puheenjohtajana on ollut opettaja J. K. Palomaa, joka tämän vuoden alussa tässä toimessa tuli olleeksi 20 vuotta. Varapuheenjohtajana ja rahainhoitajana on ollut herra E. Savisaari ja sihteerinä herra Justus Heino. Johtokunnan muina jäseninä ovat olleet rouvat A. Rantanen ja M. Wilkki sekä hrat A. Wilkki, J. Lehtimäki ja E. Raitanen.

Kun vuosikertomus oli luettu, esitettiin kokoukselle yhdistyksen rahastojen tilit ja myönnettiin asianomaisille tilintarkastajain lausunnon perusteella vastuuvapaus kuluneelta vuodelta.

Tämän jälkeen valittiin yhdistyksen puheenjohtajaksi uudelleen opettaja J. K. Palomaa ja varapuheenjohtajaksi herra E. Savisaari. Johtokuntaan valittiin rouvat A. Rantanen ja M. Wilkki sekä herrat A. Wilkki, I. Vuorinen, B. Kaski ja J. Lehtimäki. Varalle tulivat hrat E. Raitanen ja L. Wigren.

Kuluvan vuoden tilejä tarkastamaan valittiin hrat W. Kallio ja A. Forsell sekä heille varajäseniksi hra F. Hellä ja rva A. Wallenius.

Jäsenmaksuiksi määräsi kokous Suomen kuuromyökkäinliiton vakinaisilta jäseniltä 15 mk. ja muilta 18 mk.

Huvitoimikuntaan valitsi kokous 11 ja ravintolatoimikuntaan 7 jäsentä.

Lopuksi piti puheenjohtaja puheen korostaen siinä yhdistyksen jäsenten yksimielisyyden tarpeellisuutta ja toivoen yhdistyksen pian pääsevän omaan kotiin, jonka aikaansaamiseksi parhaillaan on yleinen rahankeräys kullussa.

KUOPION KUUROMYKKÄINYHDISTYKSEN VUOSIKOKOUS pidettiin kuuorojenkoululla tammik. 25 p:nä 1931.

Puheenjohtaja A. V. Hartikaisen avattua kokouksen, valittiin kokousta johtamaan johtaja U. Kahma.

Luettiin toiminta- ja tilikertomukset vuodelta 1930, ja ne hyväksyttiin ja myönnettiin johtokunnalle täydellinen vastuuvapaus.

Kuluvan vuoden puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti ent. puheenjohtaja A. Hartikainen.

Johtokuntaan valittiin opettajat Alma Miettinen, opettaja Veikko Lehvä, nti Milja Kolari ja hra Aarne Holopainen ja varalle nti E. Toivanen.

Jäsenmaksu Smk. 10:— jäseneltä pysytettiin ennallaan. Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin johtajat Hilda Erving ja opettajat Irja Nissinen.

Edustajaksi K.m. Liiton vuosikokoukseen valittiin puheenjohtaja Veikko Lehvä ja varalle hra A. Holopainen.

Emänniksi valittiin ndit Anni Häkkinen ja Aliina Miettinen.

Ompeluseuran johtajakysymys aiheutti kiusallisen kinas-telun, mutta lopulta se ratkesi hyvään suuntaan. Johtajiksi valittiin rva Helga Hartikainen ja johtajat Hilda Erving.

Sitten suoritettiin jo perustetun hautaus-, sairaus- ja työtömyysapukassan virkailijain vaali. Rahastonhoitajaksi valittiin yksimielisesti opettaja O. Hiekkala ja varalle op. tar rva Elsa Marttinen. Kassan tilien tarkastajiksi valittiin johtaja U. Kahma ja hra Veikko Savolainen ja varalle rva Helga Hartikainen.

Apukassan säännöt, jotka laati opettaja O. Hiekkala käyt-täen mallina Turun K.m. yhdistyksen apukassan sääntöjä, muuttaen niitä huomattavasti asiallisemmiksi, hyväksyttiin jo viime keväänä. Mutta kassan virkailijain vaali ja virallinen toiminta siirrettiin sääntöjen mukaan yhdistyksen vuosikokoukseen. — "Oma apu on paras apu" ja "Auta itseäsi niin Jumala auttaa sinua" nämä sanat kannustakoon meitä jokaista liittymään kassan säännöllisiksi jäseniksi.

Vuosikokouksen loputtua pidetyssä johtokunnan kokouk-sessa valittiin varapuheenjohtajaksi hra A. Holopainen, jolle jätettiin myös kirjastonhoitajan ja jäsenmaksujen kan-tajan tehtävät, sihteeriksi op. V. Lehvä ja rahastonhoita-jaksi opettajat Alma Miettinen ja "salkuttomaksi" nti Milja Kolari.

VAASAN k.m. yhdistyksen vuosikokous pidettiin sunnuntaina 25 p:nä tammik. 1931 Palosaarella. Raivoavan influenssan tähden osanottajia oli viimevuotista vähemmän saapuvilla. Vuosikertomus luettiin ja hyväksyttiin, sekä esi-tettiin kuluneen vuoden tilit ja myönnettiin rahastonhoita-jalle ja johtokunnalle vastuu- ja tilivapaus kuluneelta vuodelta.

Välilajan jälkeen toimitettiin virkailijain vaalit. Johto-kunnasta eroamassa olevat: puheenjohtaja Ilo Kangasniemi, varapuheenjohtaja nti Anna Södergård ja johtokunnan jäsen nti Aina Forsberg (kuuleva) valittiin uudelleen. Muiksi

johtokunnan jäseniksi valittiin suljetuilla lipuilla hra Carl Martola, neidit Liisa Perälä ja Martta Lyytinen.

Tilintarkastajiksi valittiin uudelleen pastorinrouva Edith Nyman ja hra Fridolf Liljeqvist sekä varalle nti Lea Byström.

Päätettiin korottaa tälle vuodelle lisää 3 mk. edellisen vuoden jäsenmaksua, joten siis jäsenmaksu on 10 mk. Johtokunnan kesken valittiin ensisijainnitu sihteeriksi, rahastonhoitajaksi nti Aina Forsberg sekä kirjastonhoitajaksi hra Carl Martola.

Päätettiin valita kunniajäseniksi yli 20 vuotta yhdistyksen toimintaan osaaottaneet: pastori K. A. Nyman, rva Edith Nyman ja nti Aina Forsberg.

Kun rahastonhoitaja, neiti Aina Forsberg, oli nyt ollut 20 vuotta rahastonhoitajana, niin yhdistys osoitti hänelle kiitollisuuttaan ja antoi puoli tusinaa kallisarvoisia hopealusikoita laatikkoineen kunnialahjaksi vuosijuhlan yhteydessä pidetyssä tilaisuudessa. Väliajana tarjottiin vapaasti teetä leipineen kaikille osanottajille. Yhdistyksen ompeluseura on kuluneenkin vuoden aikana työskennellyt säännöllisesti kokoontuen kerran viikossa. Sitä on taidolla johtanut neiti Aina Forsberg. Yhdistys piti ompeluseuratyön hedelmänä myyjäiset, jolloin ompeluseurassa valmistetut työt myytiin, kuten viime lokakuun k.m. lehdessä mainittiin.

Yhdistys ei voinut viettää kuitenkaan tavanmukaista joulujuhlaansa, kun osa jäseniä huonon työajan ja puutteen tähden oli viettänyt joululomansa maalla.

TURUN KUUROMYKKÄIN YHDISTYKSEN 45-vuotisjuhlaa vietettiin kuluvan helmikuun 1 p:nä omassa piirissään. Sali oli koristettu sini-valkoisilla paperinauhilla ja etuseinälle asettu yhdistyksen perustaja opettaja D. F. Hirnin muotokuva koristeineen. Juhlaan saapui yli 65 jäsentä. Juhla alkoi hra E. Savisaaren pitämällä tervehdyspuheella, jota seurasi opettaja J. K. Palomaa mielenkiintoisen juhlapuhe. Sen jälkeen rouva Ida Blomberg piti hauskan ja opettavan esitelmän "Ihmisruumiin ihmeistä". Väliajalla tarjottiin kaikille kahvia leipineen ilmaiseksi. Sitten hra E. Savisaari esitti historiallisen yhdistyksen synnystä ja 45-vuotiskauden työstä. Tämän jälkeen olisi pitänyt seurata hra Armas Vilkin pilapuhe, mutta hän oli matkustanut Helsinkiin kiilloittamaan uuden eduskuntatalon huonekaluja. Sen sijaan hra Palomaa puhui uudesta valtiopäivätalosta, joka on nyt valmistunut eduskunnan alottaessa uudessa talossaan istuntonsa tämän helmikuun 2 p:nä. Sitten hra Vuorinen esitti kertomuksen. Lopuksi oli vapaita puheita. Hra E. Raitanen esitti Turun Kuuromykkäin Raittiusyhdistyksen onnitelun 45-vuotiaalle yhdistykselle ja hra I. Vuorinen urheiluseura "Valpaa" puolesta onniteli juhlan johdosta. Tähän juhla päättyi ja kaikki olivat tyytyväisiä juhlaohjelmaan ja odottavat 5 vuoden kuluttua suurenmoista puolistatavuotisriemujuhlaa.

TURUN KUUROMYKKÄIN RAITTIUSYHDISTYKSEN vuosikokous pidettiin viime tammikuun 25 p:nä. Esitettiin vuosikertomus, joka hyväksyttiin ja josta mainittakoon lyhyesti seuraavaa: T. K. R. Y. on saanut Turun Kuuromykkäin Auttajayhdistykseltä 200 mk. ja Suomen Kuuromykkäin Liitolta 500 mk. avustusta raittiusesitelmämatkoja varten. Yhdistys on kesän ja syksyn aikana lähettänyt raittiuspuhujia maaseuduille, nimittäin: Salon Kuuromykkäin yhdistyksen kesäjuhlaan, Paraisille, Jomalalle Ahvenanmaalla, Kokemäelle kuuromykkäin kesäjuhlaan, Tyr-väälle Heffatayhdistykseen, Forssaan ja Suomen Kuuromykkäin Liiton puolesta hra E. Raitanen on käynyt Seinäjoella kuuromykkäin piirikokouksessa pitämässä raittiusesitelmää. Raittiuspuhujina ovat esiintyneet hrat I. Heino, E. Raitanen ja E. Savisaari. Yhdistys on järjestänyt keuhkalla 2 ja syksyllä 1 raittiusilman raittiusesitelmineen ja kertomuksineen ja syksyllä viettänyt 25-vuotisjuhlaa, josta oli tässä lehdessä viime syksynä selostus. Yhdistys on toimeenpannut toukokuussa äitien juhlan äitienpäivänä, tarjoten äideille kukkia ja kahvia leipineen. T. K. R. Y. on tilannut jäsenen luettaviksi: Kieltolakilehden, Terveystieteidenlehden, Kodin ja Kylvään. Yhdistyksen tilit osoittavat säästöä edelliseltä vuodelta 708:29, tuloja 1,134:90, menoja 1,231:90 ja säästöä tälle vuodelle 611:29.

Esitettiin tilit ja myönnettiin tilivapaus johtokunnalle kuluneelta vuodelta. Puheenjohtajaksi täksi vuodeksi valittiin hra E. Savisaari uudelleen ja johtokuntaan rouvat A. Rantanen ja M. Vilkki ja hrat E. Raitanen, J. Heino, J. Lehtimäki ja H. Rantanen.

HÄMEENLINNAN KUURORMYKKÄ-URHEILIJAT toimeenpani jäsentenväliset hiihtokilpailut Hämeenlinnassa sunnuntaina tammik. 25 p. alkaen klo 10, miehille noin 11—12 km ja naisille 3 km matkalla. Rata oli kokonaan murtomaata ja keli kehoa, lumi nahkeata, joka haittasi tuntuvasti tuloksia. 1) V. Kaurela 58,50; 2) I. Valtonen 1,01,10; 3) P. Valtari 1,01,30; 4) Leo Kaurela 1,10,10. Naisten kilpailut alkoivat heti miesten lopetettua. Keli ja rata tahtoi olla hennoille tytöille aivan liian ylivoimainen. Tulokset: 1) Elsa Pymmäki 24,40; 2) Aili Pymmäki 27,50; 3) Kaisu Valtari 32,25; 4) Eva-Kaisa Nieminen 33,15. Hämeenlinnan yhdistyksen kiertopalkinnon voitti kolmannen kerran V. Kaurela saaden sen lopullisesti omakseen. Hiihtokilpailujen loputtua oli seuralla vuosikokous. Kokouksen puheenjohtajana toimi rouva Ida Ylén ja sihteerinä Leo Kaurela. Esitettiin vuosi- ja tilikertomukset, jotka hyväksyttiin ja myönnettiin johtokunnalle täydellinen vastuuvapaus. Uusissa vaaleissa valittiin puheenjohtajaksi hra L. Vainola uudelleen. Johtokuntaan valittiin rva Ida Ylén, hrat H. Ylén, V. Kaurela ja I. Valtonen; varalle ndit Aili Pymmäki ja Kaisu Valtari. Tilintarkastajiksi nti Anni Toivola ja hra P. Valtari; varalle hra L. Kaurela. Johtokunnan kokouksessa valittiin varapuheenjohtajaksi, sihteeriksi ja rahastonhoitajaksi hra H. Ylén ja kantomieheksi hra I. Valtonen, molemmat uudelleen.

Kotipaikkakysymyksestä virisi vilkas keskustelu. Kuten tunnettua on Hämeenlinnan Kuurormykkä-Urheilijat seuran kotipaikkana ollut tähän asti Riihimäen kauppa, mutta kun siitä on seuralle suoranaista haittaa eikä se mitenkään vastaa tarkoitustaan kotipaikkana, päätettiin kokouksessa yksimielisesti, että seuran kotipaikka on tästä lähin oleva *Hämeenlinnan kaupunki*, joka paljon paremmin vastaa tarkoitustaan. Hra P. Valtari ehdotti urheiluhuoltajan asettamista seuralle. Mutta koska Hämeenlinnan osalla on "pappa", joka pitää pojat ja tyttäret urheilukurissa ja sitten "Tarmo"-seura huolehtii kilpailukunnosta ja kun vakinaisen neuvojen palkkaaminen olisi köyhälle seuralle tuntuva meno, sai asia jäädä ottamaan parempaa taloudellista aikaa.

TURUN K.M. URHEILUSEURA "VALPPAAN" vuosikokous pidettiin 18 p:nä tammikuuta. Vanha veteraani J. Lehtimäki avasi kokouksen ensin todettuaan, että se on yhdistyslain ja sääntöjen mukaisesti kokoon kutsuttu, jonka jälkeen kokouksen myötävaikutuksella ryhtyi sitä johtamaan B. Kasken pitäessä pöytäkirjaa. Edellisen vuoden toimintakertomusta esitettäessä selvisi, että seuran toiminta on käynyt samaan totuttuun tapaan kuin ennenkin, paitsi syyskilpailuissa, joissa myönnettiin ensi kerran vierasseuralaisille osanotto-oikeus oman seuran jäsenen kanssa. Seuran tilinpäätös osoitti jonkun verran pienentymistä säästöissä, johtuen nykyisestä pulakaudesta ja siitä seuranneesta työtömydestä jäsenten keskuudessa, jolloin ei voitu saada iltamia järjestettäessä, joka on muuten seuran tärkein tulolähde, rahallista kannatusta tyhjätaskuisilta. Vuosi- ja tilikertomukset hyväksyttiin ja myönnettiin tilivelvollisille vastuuvapaus. Ryhdyttiin sitten alkavaa vuotta varten virkailijain vaaliin. Alussa oltiin hiukan epätoivoisia, kuka valittaisiin seuran johtajaksi, mutta pian päästiin henkilökysymyksestä selville, jolloin valittiin ikäänkuin keskinäisellä sopimuksella Ilmari Vuorinen ja siihen ollaan hyvin tyytyväisiä. Varalle valittiin B. Kaski. Johtokuntaan tulivat monivuotiset tottuneet "Valppaan" vanhat tekijämiehet A. Vilkki, J. Lehtimäki ja E. Savisaari. Naisjäsenten vaali muodostui kuin arpajaisiksi äänien jakaantuessa sisarellisesti tasan. Johtokuntaan pääsi ilman muuta Ida Kylänpää, kun hän sai pari ääntä enemmän, sitten Hilda Mäenpää, toimeiliin naisjäsen, arvanvedolla. Varalle jäivät arvan kautta rva Sally Forsell ja suoraan äänestyksestä vähemmän saanut Karl Blomberg. Kuluva vuoden tilintarkastajiksi valittiin entiset tarkastajat V. Kallio ja A. Forsell ja varalle uudet nimet rva S. Vieno ja P. Palmu. Salon ympäristöpitäjiä

varten "Valppaan" asiamieheksi valittiin K. Hakala uudelleen. "Kuurormykkäin Lehden" ja vastaperustetun "Hiljainen Urheilija"-nimisen lehden kirjeenvaihtajaksi B. Kaski. Tammikuun 24 p:nä kokoontui johtokunta valitsemaan keskuudestaan sihteeriksi B. Kasken, rahastonhoitajaksi A. Vilkin ja muita seuran sisäisiä toimia varten tarvittavia virkailijoita. Myös päätettiin järjestää jäsenille hiihtokilpailut helmikuun 15 p:nä ja siitä aiottiin ilmoittaa molemmissa lehdissä jäsenille tiedoksi, mutta sihteerin huomautti, että siitä ei tule mitään hyötyä ajan lyhyden vuoksi.

VIIPURISSA pidettiin kuusijuhla tammik. 4 p:nä Kuurormykkä-Urheilijain toimesta. Koulun piirustussali oli sini-valkoisin paperin koristettu. Pöydällä seisivat joulu-kynttilät toivottaen juhlavieraat tervetulleiksi. Seuran johtaja lausui vieraat tervetulleiksi. Oli kertomus ja satu, siten nähtiin näytöskappale "Kilpa kosija", joka teki vieraat iloisiksi. Väliajalla käytiin nauttimassa kahvia leipineen ja moni pistäytyi kirjoittelemaan huvipostiin. Vielä nähtiin pilanäytelmä. Sitten jaettiin posti ja laskettiin leikkii monella tavalla. Vietaat lähtivät tyytyväisin mielin koteihinsa. *Mukana ollut.*

AVIOLIITTOON vihittiin viime tammikuun 14 p:nä Turun Tuomiokirkossa neiti *Elin Tuovola* Vampulasta ja herra *Einar Eriksson* Eckerösta, Ahvenanmaalta. Rovasti H. Nyberg toimitti vihkimisen ja toimitus oli juhlallinen. Nuori pari on matkustanut Eckeröön asumaan, jossa Einar on perinyt isältänsä sievän kodin, jossa hän pitää vaaturiliikettä.

KUOLLUT. Tammik.

21 päivän vastaisena yönä kuoli Ävikin vanhainkodissa ent. ompelijatar, neiti *Maria Himanen*, "Mascha". Hän oli syntynyt v. 23/1 1849 ja oli siis kuollessaan 82 vuoden vanha, vanhin Ävikin hoidokkaista. Hän sairasti ainoastaan 3—4 päivää ennenkuin ijäisyyskutsu tuli. Ävikiin muutti hän noin 16 vuotta sitten. Koko parhaan ikänsä eli hän Viipurissa ja toimi siellä koti-ompeelijattarena vuosikymmeniä. Kun sitten ei enää itse jaksanut henkeään elättää otettiin hänet Ävikiin, jossa eläi elämänsä viime vuodet huolettomana hyvässä hoidossa.

KUURO VANHUS JÄÄNYT JUNAN ALLE. Tammik. 27 p. klo 2,15 päivällä joutui torpparin vaimo Sofia Vilhelmiina Heinonen junan alle Turun asema-alueella. Heinonen, joka on 82 v. ikäinen ja kuuro, oli kulkemassa kotiinsa rataa pitkin Rautistulaan. Juna laahasi häntä mukanaan jonkun matkaa ruhjoneen hänet kuoliaaksi.

65 VUOTTA täytti tammikuun 26 p:nä tehtaantöyläinen *Susanna Anttila*. Hän on syntynyt Ilmajoella sekä käynyt Pietarsaaren kuurormykkäinkoulun. Hän on työskennellyt Vaasan puuvillatehtaassa jo yli 30 vuotta ja on siellä edelleenkin.

50 VUOTTA täytti helmikuun 17 p:nä rouva *Alma Honkanen*, o.s. *Karlsson* Helsingissä.

JOULU HELSINGISSÄ. Muutamat liikkeet lähettivät kuuromyökkäin seurakunnan kirkkoneuvostolle ruokavaroja jaettavaksi varattomille kuuroille perheille jouluksi. Karjakeskusliike lähetti 53 kg hyvää vasikan lihaa, toinen liike 10 kg sokuria ja eräs ystävällinen herra, liikemies V. Hedman 100 mk rahaa. Näin voitiin jakaa liki 20 perheeseen jouluksi tervetulleita joululahjoja. Kiitollisina otettiin lahjat vastaan. Kirkkoneuvosto oli iloinen saadessaan lahjoja jaella. — Helsingin kaupungin kunnalliskodissa asuville vanhuksille ja sairaille kävi kirkkoneuvosto pitämässä pienen joulujuhlan Uudenvuodenpäivänä, jolloin tarjottiin kaikille kahvia.

PAINIA ei kuuromyökkäpireissä paljoakaan harjoiteta enää, mutta on muutamia yksityisiä "niskamiehiä", jotka kuulevankin kilpailuissa kykenevät saavuttamaan palkintosijoja. Niinpä on k.m. *Matti Skytt* saanut seuraavia palkintoja:

Kuusankoskella alle 58 kg sarjassa 2 palk., Turussa samoin 3 palk., Vaajakoskella sarjassa alle 62 kg 4 palk., Mäntässä 58 kg sarjassa 1 palk., Valkeakoskella samoin 1 palk., Helsingin Innon kansainvälisissä (mukana virolaisia) samoin 1 palk., Tampereen Veikkojen jäsentenvälisissä alle 62 kg sarjassa 1 palk. ja Veikkojen painikilpailuissa Tampereella alle 58 kg sarjassa 1 palkinnon. Viimemainitun kilpailun selostuksessa mainitaan m. m. kiittäen seuraavasti: "Matti Skytt paini alle 58 kg sarjassa ja oli hän ehdottomasti sarjansa paras mies. Erikoisesti pisti hänen painissaan silmään se, että entisen arkailevan painitapansa tilalle on hän ottanut reippaan ja otteluhaluksen painitavan."

KUUROMYKKÄINKOULUN OPPILAS SAANUT KAUNIIN TUNNUSTUKSEN KÄSITYÖTAIDOSTAAN. "Virkkkaus- ja Neuletyöt"-nimisessä aikakauskirjassa julistettiin viime keväänä koko maata käsittävä kilpailu eräissä virkkaustöissä ja saivat tähän kilpailuun osallistua ainoastaan alle 15 vuoden ikäiset tytöt. Kilpatehtäviksi oli määrätty kaksi erilaista tyyppiä, joiden kummankin muoto ja koko oli määrätty kilpailuohjeissa, sekä teekannun myssy ja muna-in peite. Lankain värit ja virkkauskuviot sai kilpailija itse valita ja määrätä oman mielensä mukaan. Osanotto kilpailuun oli suuri, sillä siinä jaettiin paitsi kolmea arvokkaampaa palkintoa myöskin kokonaista 52 pienempää palkintoa. Kilpailuun osallistui m. m. Turun kuuromyökkäinkoulun IV luokan oppilas *Alli Thuring*, saavuttaen siinä kolmannen palkinnon, mikä oli yksi noista kolmesta arvopalkinnoista. Hänen saamansa palkinto, 200 markan arvosta eräitä käsityötarpeita ja kaunis käsityövälineitä sisältävä kotelo, kehoittaa häntä yhä uusiin ponnistuksiin sillä alalla.

Siinä kirjelmässä, missä palkinnosta hänelle tiedoitettiin, ilmoitettiin samalla, että kuvat hänen kilpailuun valmistamistaan käsityöistä julkaistaan mainitussa aikakauskirjassa. Ne lienevät siinä jo olleetkin.

IKÄVÄ TAPATURMA LAIHIALLA. Tammik. 22 p:nä aamupäivällä sattui Laihian Miettyn kylässä surkea onnettomuus, joka vaati erään kuuromyökkän hengen. Hakon taloista oltessa ajamassa hietaa hietakuopasta, oli mukana myöskin yli 40-vuotias kuuromyökkä *Rikhard Hakko*. Hänen luodessaan hietaa murtui hietakuopan reuna ja suurehko hietalohkare putosi hänen päälleen, kuoleman seuratesa todennäköisesti heti. Lähetyvillä oli kyllä muita hietakanajia, mutteivät nämä ehtineet kyllin pian paikalle auttaukseen onnettomuuden uhria, tämän sattuuksa olemaan sillä kertaa yksin hietakuopassa.

Kysymyksessä on pelkkä tapaturma.

UUDENVUODEN ONNITTELUISTA kertyi Ävikin vanhainkodille taas tänäkin vuonna kaunis summa Smk. 1,170:— . Näin suuren lahjan kokoonsaaminen on sitäkin ilahuttavampi kun nykyään on koko maassamme, jopa koko maailmassa erittäin huono aika ja ihmisillä vähäsen rahaa. Ävikin asukkaat ja kodin rahastonhoitaja, hra Sundberg, iloitsevat suuresti tästä lahjasta ja toivovat, että kaik-

kien hyvien lahjojen antaja, hyvä Jumala, runsaasti palkitseisi jokaiselle onnentoivottajalle hänen lahjansa. Tämänvuotinen lahja on vain parisataa markkaa pienempi kuin viime vuonna. Kiitos lahjoittajille.

LAHJOITUKSIA Ävikin vesijohtorähistöön on tullut seuraavilta henkilöiltä: Nikolai Söyning Vaasasta 30 mk, Anna Brännfors Vaasasta 20 mk, Greta Forsström Vaasasta 20 mk, S. H. Helsingistä 250 mk, L. E. A. Helsingistä 250 mk, Eelin ja Emil Raitio hopeahäntensä johdosta 400 mk, Porvoosta, Iisakki Ojala Hämeenlinnasta 25 mk, Helga Montin Helsingistä 100 mk, maisteri Tahvonen Helsinki 30 mk, Tyyne Lahti Minesota Amerika 10 mk, Rikhard Stenroos ja Hilja Aalto Kuusankoskelta kumpikin 10 mk. Kaikille kiitos! Vesijohdon hankkiminen lähestyy vähitellen toteutumistaan.

Kokkolan k.m.y. lähetti 60 mk sekä rouva H. Vestling Imatralta 100 mk joulukahvirahoja.

K. U. L:n HIIHTOMESTARUUSKILPAILUJEN

LOPETTAJAJISJUHLA

HÄMEENLINNAN RAATIHUONEELLA

Raastuvankatu n:o 15 (kauppatorin varrella) sunnuntaina 1 p:nä maaliskuuta 1931 alkaen klo 19,30.

O H J E L M A :

ALKUSOITTO
TERVEHDYSPUHE
PALKINTOJEN JAKO

— Väliäika —

SOITTOA
HUVINÄYTELMÄ: "Vaimo konttorissa, mies keittiössä"
SOITTOA
PILANÄYTÖS: "Urheilukilpailu"
TANSSIA

Pääsyliput 10 mk.

Järjestävät

HÄMEENLINNAN KUUROMYKKÄ-URHEILIJAT

KIIITOS

Lämpöisesti kiitän kallisarvoisesta lahjasta. Vaasassa, tammikuun 26 p. 1931.

Aina Forsberg.

ILMOITUS

Terve, keski-ikäinen mies haluaisi rakennus- tai jotain muuta sopivaa tointa. Pystyy tekemään kivijalkoja ja ovia sekä ikkunoita. Arv. vastausta pyydetään lähettämään osoitteella *Lenni Mäkelä*, Kausala, Kujansuu. Tekee urakka-, päivä- tai tuntipalkalla.

Surulla ilmoitamme, että Herra näki hyväksen pois kutsua rakkaan vaimoni ja tyttärenne

SOFIA RAJAKORVEN

joka lyhyen keuhkokuumeen sairastettuaan rauhallisesti nukkui kuolonuneen kodissaan Nurmossa uskossa Vapahtajaansa 6 p. tammik. 1931 24 v. 15 pv. vanhana. Kaipauksella muistelevat:

*Ilmari Kivistö,
Isä, äiti, sisokset ja veljet.*

Ei auttanut taistelut vastaan, oli Luoja sen säätänyt niin, Isä taivaan ei jättänyt lastaan, elon korpeen ekseskiin.